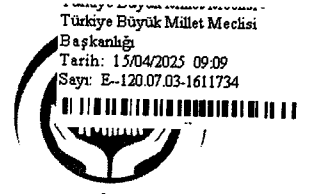

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

ACELE

7/23002
GK 100

Sayı : E-72079556-610-15515174

Konu : Soru Önergesi (7/23002)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.02.2025 tarihli ve 1579279 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Hatay Milletvekili Sayın Nermin YILDIRIM KARA tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/23002 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/23002 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 637F99F3-7810-46E9-A682-24E319CFE8E6

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Hatay Milletvekili Sayın **Nermin YILDIRIM KARA**'ya Ait 7/23002 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Ülkemizde, engellilere yönelik istihdam politikaları 1970'lere kadar uzanan tarihçesinden günümüze büyük ölçüde kota ve kota/ceza sistemine dayanmaktadır. Engellilerin istihdam edilebilmelerinde kamu ve özel sektör işverenlerine çeşitli yükümlülükler getirilmiştir. Bu kapsamda engelli işçi istihdamı 1971 yılında yürürlüğe giren İş Kanunu ile düzenlenmiş ve kamu ve özel sektör işverenlerine %2 oranında engelli işçi çalıştırma yükümlülüğü getirilmiştir. 1997 yılında yürürlüğe giren 572 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu oran %'3 üçe çıkarılmış, 2008 yılında yürürlüğe giren 5763 sayılı Kanun ile de bu oran kamu işyerleri için %4 olarak belirlenmiştir.

İş Kanunu uyarınca engelli istihdam etme yükümlüğünü yerine getirmeyen özel sektör işverenleri için bir cezai yaptırım söz konusudur. İşverenler her ay istihdam etmedikleri her engelli çalışan için belli bir miktar cezayı ödemekle yükümlüdür. Ülkemizde engelli işçi istihdamına ilişkin iş ve işlemler Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Engelli memur istihdamı ise yine 1997 yılında yürürlüğe giren 572 sayılı KHK ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yapılan değişikliklerle uygulamaya girmiş; kamu kurum ve kuruluşlarının çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli memur çalıştırma yükümlülüğü getirilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı e-uygulama sistemi üzerinden kamu kurum ve kuruluşları dolu kadro sayılarını, dolu kadrolarının %3'ünü (çalıştırması gereken engelli kadro sayısı), dolu engelli kadrolarını ve boş engelli kadro sayılarını kontrol edebilmektedirler. Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı kamu e-uygulama sisteminden alınan verilere göre kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan engelli memur sayısı 70.878'dir. Şubat ayında Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen 1.830 engelli bireyin kamuya yerleştirilmesi işlemi ile kamudaki engelli memur sayısı 73 bine yaklaşacaktır.

Bunun yanı sıra, engelli bireyler, EKPSS dışında, başta Milli Eğitim Bakanlığı olmak üzere kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan memur istihdam olanaklarından da yararlanabilmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarına engelli memur atamaları 2011 yılında yapılan değişikliklerle merkezi sınav (Engelli Kamu personeli Seçme Sınavı-EKPSS) ile yapılmaktadır. EKPSS 2012'den itibaren iki yılda bir yapılmakta ve 4 yıl geçerliliği vardır. EKPSS iki yılda bir yapılmasına rağmen kamu kurumlarının kadro taleplerine göre atamalar dönem dönem birkaç defa yapılmakta olup, atamaların istatistiki verileri sınav yıllarına göre düzenlenmektedir. Bu bağlamda; 2022 yılında yapılan EKPSS sınavı ile ilki 2023 yılında bir defada 2.215 engelli, 2024 yılında bir defada 2.210 engelli, 2025 yılında bir defada 1.830 engelli bireyin kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştirilmeleri gerçekleştirilmiştir.

2024 yılının Nisan ayında Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı (EKPSS) yapılmış olup yıl sonuna kadar kamu kurum ve kuruluşlarının kamu personeli talepleri alınarak 6 Ocak 2025 tarihinde ÖSYM tarafından kılavuz açıklanmıştır. Akabinde engelli memur adayları tercihlerini 27 Ocak 2025 tarihine kadar yapmışlardır. 12 Şubat 2025 tarihinde 1.830 engelli memur adayının kamu kurumlarına yerleştirilmeleri gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımızda 657 sayılı DMK'nin 53 üncü maddesi kapsamında 4A (Memur) statüsünde engelli memur sayısı 1.295, 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi kapsamında 4D (İşçi) statüsünde istihdam edilen engelli işçi personel sayısı 687'dir.

Ayrıca, Sağlık Bakanlığınca yetkilendirilen hastanelerden alınan sağlık kurulu raporlarını baz alan Ulusal Engelli Veri Sistemi'nde kayıtlı hayatta olan engelli birey sayısı; 4.282.494'tür.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.